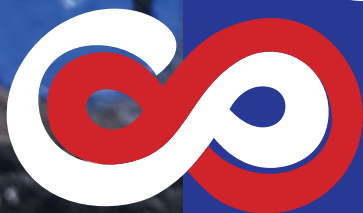

OUDE ZIJDS 100

Aan tafel

Kajuit Nieuws

Kerst 2022

De spreekbuis van Communitaire Gemeenschap Oudezijds 100
jaargang 63 - nummer 3

Colofon

Kajuit Nieuws - jaargang 63, nummer 3, Kerst 2022

Mensen uit alle hoeken van de samenleving vormen samen de Communautaire Gemeenschap Oudezijds 100. In de binnenstad van Amsterdam en daarbuiten willen wij in leven en werken het Evangelie van Jezus Christus present stellen. Oudezijds 100 biedt concreet hulp door inloop, maatschappelijke opvang, begeleid wonen, medisch maatschappelijk werk en medische zorg voor onverzekerden.

De woongemeenschap functioneert hierin als groot gezin en oefenschool, die de hulpverlening ondersteunt. Sinds haar ontstaan is de gemeenschap een plek waar christenen met verschillende achtergronden hun dagelijks leven delen. Als werkplaats voor occumene zoeken we wat ons bindt.

De gemeenschap Spe Gaudentes vormt de kern van het grotere geheel van Oudezijds 100 en draagt verantwoordelijkheid voor het reilen en zeilen van de gemeenschap.

Abonnement & informatie

Een abonnement op het KajuitNieuws kan ieder moment ingaan. Neem contact met ons op en u krijgt het KajuitNieuws thuisgestuurd. De richtprijs is € 10,- per jaar.

Wilt u meer weten over onze gemeenschap? Neem dan een kijkje op onze website www.oudezijds100.nl of neem contact met ons op (zie achterzijde). We sturen u graag informatie toe.

Steun ons

U kunt ons helpen door voor ons te bidden, ons werk financieel te ondersteunen (zie achterzijde) of als vrijwilliger met ons mee te werken in Amsterdam of Maria ter Claesze in Friesland.

Productie

Dit nummer van het KajuitNieuws werd opgemaakt en gedrukt bij Print2Pack te Duiven.

Redactie en logistiek: br Rik Florentinus sg, zr Lyke Florentinus-Boiten sg, Ryv Mehmetaj, Maarten Klok, Marjolein Seebregts, Peter Roemers, Rianne Horning.

Inhoudsopgave

Vriendenbrief	3
Steun Ons	5
Aan tafel in de kunstwereld	6
Foto	8
Aan tafel!	10
Column Kruispost	12
Kroniek	14

Vriendenbrief

Aan tafel

Amsterdam, december 2022

Beste Tafelgenoten,

Een andere aanhef dan gewoonlijk. Dat heeft alles te maken met ons jaarthema 'Aan Tafel', het thema dat wij afgelopen zomer tijdens een gemeenschaps-weekend kozen voor het nieuwe seizoen. Onze verbazing was groot toen wij een maand later hoorden dat de Protestantse Kerk Nederland exact hetzelfde jaarthema koos; ver-

bazing, vooral omdat ons jaarthema aangedragen werd door twee gemeenschapsleden zonder enige verbinding met een kerk. Toeval? Dat geloof ik niet, eerder dat het thema ons állen toegefallen is.

Door de eeuwen heen heeft de tafel een prominente plaats in het bevestigen van relaties in alle culturen. Samen aan de tafel een maaltijd houden is meer dan eten alleen, het is gemeenschap vormen en beleven.

Zoals het woord 'huis' kan staan voor je afstamming of je stamboom, zo kan het woord 'tafel' staan voor familie en vrienden: iedereen die je vertrouwt en van wie je ook in mindere of

meerdere mate afhankelijk bent. In verschillende culturen betekent het gast zijn aan de tafel van een gezin, dat je onder hun bescherming staat; in vroege tijden was het zelfs zo, dat zolang je bij de familie was, zij verplicht waren je te verdedigen, zelfs ten koste van zichzelf.

Samen eten heeft altijd een hele symbolische plaats in het leven van Gods volk gehad. Vanaf het begin in Genesis is delen van gemeenschapsmaaltijden nauw verbonden met het maken van een verbond: een plechtige belofte aan elkaar wordt ermee bekrachtigd, of het nu om een huwelijk, een vredesverdrag of een eigendomsoverdracht gaat, partijen gaan om de tafel zitten en er wordt samen gegeten.

Een van de meest opmerkelijke voorbeelden van een verbondsmaaltijd vindt plaats in Exodus 24. Bij deze gelegenheid is het verbond niet tussen twee vrienden of twee families, of zelfs tussen twee strijdende koningen maar tussen God en het volk dat hij het zijne heeft

genoemd. Nadat Mozes het verbondsboek aan het volk had voorgelezen en dat verbond bekrachtigde met het besprenkelen van het bloed uit de offerschalen, nodigt God zelf Mozes, Aäron en de oudsten van Israël uit om de berg op te komen, te gaan zitten en te eten en te drinken met hem.

De berg Sinaï was niet de laatste plaats waar God een verbondsmaaltijd met Zijn volk zou hebben. In een bovenkamer met zijn discipelen, terwijl Hij zich voorbereidde op zijn kruisiging, stelde Jezus een andere maaltijd in, die het teken zou worden van een onverbreekbaar verbond tussen God en zijn volk. Deze keer was God niet alleen de gastheer maar ook de maaltijd zelf die gedeeld moest worden. Een maaltijd die keer op keer herhaald zou worden als teken en herinnering aan het verbond dat aan het kruis is gesloten; een zichtbaar teken van onzichtbare genade. De Eucharistie maakt het lichaam en bloed van Jezus zichtbaar, Zijn onschendbare relatie met ons, zelfs ten koste van Zijn leven.

Als wij ons laten verrijken door de verbondsband tijdens onze maaltijden, dan verandert op een dieper niveau onze benadering van gemeenschapsleven. De tafel is dan niet enkel een object waaraan je je maaltijd nuttigt, maar een plaats waar relaties bevestigd worden. Die tafel brengt de gemeenschapstafel van de Rafter en de tafel van de Kapel in relatie tot elkaar: de een kan niet zonder de ander. Beide tafels zijn een zichtbare realiteit van de onzichtbare onvoorwaardelijke liefde.

Binnenkort is het kerstfeest, een feest dat gekenmerkt wordt door maaltijden met familie en vrienden. Maar ook dit jaar weer: een kerst waar velen niet (meer) aan tafel komen, waar niet gezongen wordt 'Vrede op aarde'. Wij allen leven in een tijd vol grote onzekerheden; mondiaal maar ook in de wereld dicht om ons heen. We gaan allemaal een moeilijke winter tegemoet van inflatie en torenhoge energierekeningen. Wij zijn geneigd in tijden van spanning en onzekerheid, ons terug te trekken en in een 'overlevingsstand' te gaan zitten. Maar juist nu hebben wij de geborgenheid van de gemeenschapstafel nodig! Waar plaats is voor een gast en waar wij naar elkaars verhalen mogen luisteren, elkaar kunnen bemoedigen en troosten.

Samen Kerstmis vieren, het feest van de geboorte van Hem die ons uitnodigt aan tafel te komen, een tafel met toekomstperspectief: de toekomst van Hoop en Vrede.

Laat daarom door elk huis klinken "AAN TAFEL"

*Rik Florentinus, sg.
Prior*

Rik Florentinus
Prior

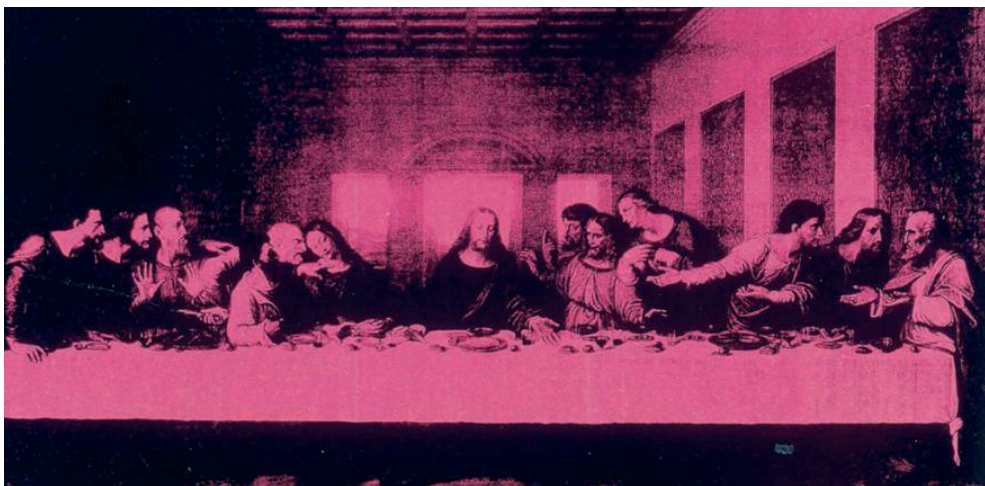
Een besparende straal

Warm aan tafel zitten is (ook) voor ons niet vanzelfsprekend meer. Ook OZ100 heeft te kampen met imposante energierekeningen. Energieprijzen zijn hoog en we wonen in oude, historische panden, slecht geïsoleerd, met kieren, enkelglas en hoge plafonds... We werken aan oplossingen! Met de bewoners van OZ100 zijn we een bewustwordingscampagne gestart om ons gebruik zoveel mogelijk terug te dringen. Daarnaast willen we, om ons energieverbruik te minimaliseren investeren in slimme technische oplossingen, zoals waterbesparende douchekoppen, betere thermostaatknoppen en systemen om radiatoren efficiënter te gebruiken*. Helpt u ons bij deze stappen naar verduurzaming?

Wilt u hieraan bijdragen of de activiteiten van Oudezijds100 op een andere manier steunen? Kijk dan op www.oudezijds100.nl/steunons of de facebookpagina van Communautaire Gemeenschap Oudezijds100, waar we u op de hoogte houden van lopende en toekomstige projecten. Om het u gemakkelijk te maken, kunt u ook direct via onze website doneren.

Vrienden van Oudezijds 100
NL58 ABNA 0411 764128

Aan tafel in de kunstwereld

door Ryv Mehmetaj

Het thema van dit jaar is natuurlijk aan tafel. Voor mij, cultureel erfgoed studente, kwamen er gelijk verschillende schilderijen in me op die te maken hebben met het thema eten, al dan niet met mensen er bij: Het Stilleven met Kazen geschilderd door Floris Claesz van Dijck ca. 1615 b.v., of juist de bijzondere tafel van Jan Davidsz de Heem met de bekende bloemen.

Toen mij gevraagd werd een stuk te schrijven over kunst gerelateerd aan het thema “aan tafel”, kwam natuurlijk ook vooral Het Laatste Avondmaal van Leonardo Da Vinci bij me op. Een tragisch verhaal, maar waarom precies dit verhaal?

Het verhaal van het Laatste Avondmaal is algemeen bekend, waarin Jezus aan tafel aankondigt dat een van zijn twaalf discipelen hem zal verraden. De fresco die het bekendst is geworden, is het iconografisch

model van Leonardo Da Vinci in het dominicaner klooster in Milaan. De hertog van Ludovico gaf de opdracht aan Leonardo om in de refter van het Santa Maria delle Grazie deze fresco te schilderen. Terwijl ik dit schrijf, kom ik, na drie jaar hier gewoond te hebben, er ineens achter waarom de refter in Oudezijds, de refter heet.

Veel mensen weten niet hoe moeilijk het is om een fresco te maken. Er is maar een beperkt aantal pigmenten geschikt voor en het schilderen wordt direct op een vochtig medium gedaan, waardoor aanpassen van het werk bijna onmogelijk is. Zeker in die tijd. Het laatste avondmaal van Leonardo doet mij denken aan mijn tijd in Milaan waar ook ik voor drie maanden mocht wonen. Het betreffende fresco heb ik niet in het echt kunnen bewonderen, maar ik ben wel langs de kerk gelopen. Ik vond dat toch wel erg bi-

jzonder. Ineens sta je voor het gebouw waar eeuwen geleden een fresco werd gemaakt, nú wereldberoemd.

De reis naar Milaan en het thema aan tafel doet mij ook aan andere dingen denken. Als je voor langere periode weg gaat, moet je weer leren je eigen routine te vinden. Nieuwe mensen leer je kennen en je maakt weer eigen tradities. Je komt terug met nieuwe ervaringen en kennis. Toch voelen de woorden “zullen we aan tafel” zo vertrouwd, dat

je ook weer blij bent om aan tafel te zitten met iedereen.

De laatste associatie die ik heb met het thema, is de eigen versie van Andy Warhol van het Laatste Avondmaal. Het is een modern kunstwerk. Wat voor mij dit schilderij bijzonder maakt, is het feit dat je er uren naar kunt blijven kijken en je fantasie rustig de vrije loop kunt laten. Voor mij betekent dit schilderij een thuis waar je kan komen en waar gezelligheid is.

Aan tafel!

door Maarten Klok

Het thema van dit jaar voert als vanzelf terug naar jeugdherinneringen. De geur van eten die in het huis hangt en dan als kind geroepen worden om te komen eten. Aan tafel! De zorgeloosheid en de geborgenheid van het kind dat het leven neemt zoals het zich aandient. Daar denk ik allereerst aan.

De uitnodiging om aan tafel te gaan is niet gericht aan één persoon maar aan allen die onderdeel uitmaken van 'het huis'. Eten is bij uitstek een activiteit die kan verbinden. Het is daarom niet voor niets dat de maaltijd/eten in veel culturen een bijna religieuze betekenis heeft. Afgelopen zomer, toen ik 5 weken in Brazilië was, viel mij dat opnieuw

op. Als er gegeten wordt dan is iedereen ter plaatse welkom, de maaltijd kent geen uitsluitingsmechanisme. En als er te weinig is dan wordt het eten gedeeld.

Het is iets waar wij in onze geïndividualiseerde cultuur ver vandaan zijn geraakt. In Nederland beperkt de uitnodiging zich vaak tot een bepaalde activiteit. Als je bent uitgenodigd voor een kop koffie, kan het goed zijn dat de gastheer rond etenstijd subtiel of minder subtiel laat doorschemeren dat men spoedig gaat eten. Wat zo veel wil zeggen als: zou je misschien naar huis willen gaan? Met de boodschappen is immers geen rekening gehouden met meer eters.

De maaltijd als een religieuze ‘handeling’, dit idee heeft oude papieren. In diverse gedaantes komt het in bijna elke religie terug. Zo heeft de maaltijd ook een prominente rol in het Christendom. In het Joodse Pesachmaal zien we al dat de maaltijd een viering is, het vieren van de uittocht uit Egypte. En denk aan de gelijkenis van de verloren zoon, het feestmaal als hij terugkeert. In het Nieuwe Testament, als de volgers van Jezus in verwarring zijn, lezen we al snel over de maaltijd - de Emmaüsgangers - waarbij ogen worden geopend als het brood gebroken wordt.

Het is daarom niet verrassend dat God zich in het bijzonder laat kennen in de viering van de Eucharistie. Christus maakt zich klein zodat wij hem kunnen omarmen. Zoals Willem-Jan Otten ergens over het stukje broodje (de hostie) schrijft: ‘Als een vogeltje dat je van de grond hebt geraapt en dat je kunt behoeden’. Dit paradoxale van het geloof, dat God zich niet aan ons opdringt, ons nabij komt in dat wat klein is en zonder aanzien, vraagt van ons de moed om in te gaan tegen ‘wereldse’ maatstaven. In een wereld waarin carrière, aanzien, intellectualiteit, charisma en geld zo belangrijk worden geacht is dat een hele opgave. Toch is het ultieme symbool van ons geloof een kruis. Op dat kruis heeft Hij (zoals geformuleerd in het Eucharistisch gebed) met wijd uitgestrekte armen het onverwoestbaar teken opgericht van het verbond tussen hemel en aarde.

Tijdens de maaltijd kunnen wij elkaar nader komen. In het Nieuwe Testament lezen we over een zekere Zacheus. De mensen hebben de pik op hem, lopen met een boog om hem heen. Dat is ook wel begrijpelijk omdat hij heult met het Romeinse gezag en rijk wordt over de rug van zijn volksgenoten. Jezus ziet de kleine man in een vijgenboom zitten en nodigt zichzelf bij hem uit. Ze hebben vast en zeker samen de maaltijd gevierd en Zacheus is daarna een ander mens. Hij maakt recht wat krom was in zijn leven.

Het is daarom misschien wel zaak om hier in Nederland de maaltijd weer in ere te herstellen. Als een inclusief samen zijn waarbij niemand wordt uitgesloten en waarbij culturele verschillen & ‘klassen’ wegvallen in de viering van de gezamenlijke maaltijd. Eigenlijk zoals op Oudezijds 100 al zolang praktijk is.

Aan tafel! Want de maaltijd vermag veel.

Column Kruispost

De ervaring van een huisarts bij Kruispost

Door Marjolein Seebregts

Nadat ik mijn huisartsenpraktijk had overgedragen, had ik tijd om als vrijwilliger te gaan werken bij Kruispost. Een huisartsenpost in het centrum van Amsterdam waar medische en psychosociale zorg wordt geboden aan mensen zonder verzekering, zonder verblijfsvergunning en/of zonder huisvesting.

Een groter contrast tussen mijn oude praktijk met een goed opgeleide en verdienende populatie en die van Kruispost, is niet denkbaar. Hoewel ik vind dat ik altijd hele prettige, aardige mensen ontmoette in de praktijk, ben ik me ervan bewust geworden dat het een groep

is die over het algemeen veel mogelijkheden heeft om het leven zo aangenaam mogelijk te maken. Natuurlijk zijn bij hen ook genoeg tegenslagen en narigheden maar er is meestal goede zorg te regelen.

Tijdens de spreekuren bij Kruispost valt me altijd op hoe anders deze populatie is. Enerzijds zijn er veel mensen die heel zelfredzaam zijn; ik probeer me voor te stellen hoe het is om naar de andere kant van de wereld te reizen en daar een bestaan op te bouwen in de wetenschap dat je er eigenlijk niet mag zijn. Anderzijds zijn het mensen die niet de

mogelijkheid hebben om eisen te stellen en waarbij van de ene op de andere dag, door een gezondheidsprobleem, het leven heel onzeker kan worden. Hierin valt ook de groep die zijn eigen land is ontvlucht omdat het niet meer veilig is, door oorlog en geweld of omdat je geaardheid niet wordt geaccepteerd.

In de paar maanden dat ik spreekuur doe, heb ik heftige medische problemen gezien. Mensen vragen laat hulp, mede omdat ze bang zijn om hoge kosten te hebben. Op mijn eerste dag kwam een man met een diepe wond op het scheenbeen, waardoor de metalen plaat te zien was waarmee ooit een botbreuk was vastgezet. Ook kwam er een 45-jarige vrouw met een zwelling in de borst. Ik zag al dat er sprake was van langer bestaande borstkanker, daarvoor hoefde ik nauwelijks lichamelijk onderzoek te doen. Het kostte heel wat overredingskracht om haar naar het ziekenhuis te verwijzen omdat ze bang was dat ze het onderzoek en de behandeling zelf zou moeten betalen.

Ik woon al mijn hele leven in Amsterdam. Natuurlijk wist ik dat er een groep mensen illegaal leeft maar ik heb me nooit gerealiseerd dat er zo'n parallelle wereld is van mensen waarvoor het leven niet vanzelfsprekend is. Dat is net de groep, die veelal op de kinderen past, de huizen schoonmaakt of verbouwt van de mensen die ik ontmoette in mijn huisartsenpraktijk.

Marjolein Seebregts
Werkzaam als vrijwillige huisarts bij Kruispost Amsterdam

Kroniek

Bericht vanuit Maria ter Claesze

Door Peter Roemers

Jaren geleden ben ik betrokken geraakt op MtC. Ik ben christelijk opgevoed, iedere zondag keurig naar de kerk, maar wat doe ik hier nu mee in het leven van alledag?

Onvermijdelijk kan deze vraag een keer naar boven komen: wat betekent geloven nu voor mij persoonlijk? Een weg van onderzoeken en onderscheiding volgde.

Op een bepaald moment leerde ik Oudezids100 kennen en kwam ik erachter dat het buitencentrum zich in Waskemeer bevond.

Dicht bij mijn woonplaats. Ik besloot op bezoek te gaan, of is het op zoek gaan? Het contact wat hieruit volgde was een nieuwe ervaring voor mij. Ik trof een plek aan waarnaar ik op zoek was: een vindplaats van geloof, een plek van zingeving.

Dat was iets nieuws voor mij. Grootgebracht met: “geloven doe je op zondag”. Maar hier trof ik een plaats aan waar gelovig leven je héle leven omvat. Niet alleen theorie, maar geloof als een praktische rode draad gevlochten door het leven van alledag. Zo maakte ik kennis met fr. Rolf, en sr Georgine. Van hen hoorde ik inspirerende verhalen over het begin, de start, de opbouw, het vervolg... en zo belandde ik op een oecumenische vindplaats van geloof, op het Friese platteland.

Voor mij werd MtC een ankerpunt, een bron van waaruit ik inspiratie opdoe en van waaruit ik de wereld ook weer in ga. Een plek waar ik ook steeds weer naar terugkeer. Een plek waar ik mijn geloof vorm en inhoud probeer te geven.

Het begon ooit met ontmoeting, gezien worden. Door fr. Rolf en sr Georgine werd ik gastvrij uitgenodigd aan tafel: blijf je eten? Aan tafel ontstonden de gesprekken. Mooie en diepzinnige gesprekken: de leraar en leerling met elkaar in gesprek, in dialoog over geloof en leven.

Ik leerde dat geloven niet alleen iets is voor de zondag maar doorheen je hele leven kan gaan. Samen met anderen ben je op weg, en word je aan tafel uitgenodigd om te delen van wat je onderweg tegenkomt. Zo kun je groeien in ervaringen en in geloof.

Aan tafel vindt de ontmoeting plaats, je kunt luisteren naar elkaars levensverhalen.

Hoeveel tafels heeft MtC eigenlijk? Als ik snel tel kom ik wel uit op zeven.

Is dat niet een Bijbels getal? Zijn dat niet zeven plaatsen waar we mensen kunnen uitnodigen en verhalen kunnen delen? Elkaar kunnen inspireren?

Het oecumenische aspect van OZ100 spreekt mij aan. De veelkleurigheid van geloven vind ik verrijkend. Het laat de rijkdom zien van Christus.

Het Bijbelse verhaal van de Emmaüsgangers vindt plaats aan tafel. Twee mensen die ontgoocheld waren, er niet meer in geloofden, werden aan tafel door hun ontmoeting met Jezus opgericht. Ze geloofden er weer in, en vervolgden gesterkt hun weg. Dit Bijbelse voorbeeld probeer ik mee te nemen in mijn werk.

MtC wil een gastvrije plek zijn. Een plek waar mensen tot rust kunnen komen en inspiratie kunnen opdoen. Uitgenodigd worden aan tafel, om met elkaar levensverhalen te delen, elkaar te inspireren, en uit te nodigen om een volgeling van Christus te zijn.

Op MtC heb ik mijn plek gevonden. Samen optrekken, samen werken, samen delen,

samen luisteren, elkaar inspireren, als metgezel en leerling van Christus. Met de kapel als middelpunt.

Gemiddeld een keer per maand ben ik in Amsterdam. Samen met andere Commitment leden ontmoeten we elkaar rond de tafel, om naar elkaar te luisteren, van elkaar te leren, met elkaar te zoeken en elkaars verhalen te delen. De tafel als uitnodiging tot verbinding, een plek van waaruit we weer op weg kunnen gaan: geïnspireerd en bemoedigd.

OZ100, als een signaal dat leven anders kan, dat er keuzes zijn te maken. Als een uitnodiging.

Samen met anderen probeer ik hieraan een bijdrage te leveren.

Peter Roemers

OUDE ZIJDS 100

Communitaire Gemeenschap Oudezijds 100
Oudezijds Achterburgwal 100
1012 DS Amsterdam
020 6266634
info@oudezijds100.nl
www.oudezijds100.nl

Voor giften:
Stichting Vrienden van Oudezijds 100
ING 56295
IBAN NL80INGB 0000056295
BIC INGBNL2A

